

“פורת יוסף” - מרכז רוחני

ע"ש ר' יוסף בן ר' סעדיה חידד ז"ל

רח' זבולון 37 גדרה

הדלקת הנר: 17:12

ציאת השבת: 18:12

עלון מס' 393
ט' אדר ה'תשע"ה

תצוה

“וְכֵן יִשְׂאוּ עֵוֹן

וּבִמְתוֹ”

עלינו להשתדל,
לא לעשות עברות,
זה מצער

את הקדוש ברוך הוא.
הנהגות אהבת ישראל

”מחודדין בפיר”

שיהיו דברי תורה

”וְעָשִׂיתָ לָהֶם אֲבִיטִים”

האבנט מכפר על הרהור הלב (ערכין טז)

מעשה באדם שבא אל המגיד ממזריץ זצ"ל והתאונן שאינו יכול להתגבר על הרהורי העבירה שעולים במוחו. אמר לו המגיד: "סע אל הצדיק ר' זאב וולף מז'טומיר". נסע האיש והגיע בלילה, התדפק על דלת ביתו של ר' זאב ולא פתחו לו. המתין קצת ודפק שוב. לא ענו לו. בינתיים התחיל לרדת שלג והקר הציק לו מאוד. החל לקרא ולהתחנן שיפתחו לו, אך אין עונה. התמרמר האיש בלבו: איך זה שאין חכמים על יהודי להכניסו הביתה...

בלית ברירה הלך ושכב על ספסל בבית המדרש. בבקר שב אל בית ר' זאב. הכניסו הצדיק ולא אמר דבר על ליל אמש. לאחר היסוסים רבים אמר האיש לר' וולף שהמגיד ממזריץ שלחו אליו. ענה לו ר' זאב: "אכן טוב שבאת. הנה למדת שהאדם הוא בעל הבית. ולמי שאינו רוצה - אין הוא נותן להכניס..."

מתוך 'אמרות חכמה'

”וּלְקַוֹת אֶת שְׁתֵּי אַבְנֵי שֵׁהֶם וּפְתוּחַת עֲלֵיהֶם שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל”

”ולקחת את שתי אבני שהם” - הרומזים לתורה שבכתב ולתורה שבעל פה. "ופתחת עליהם שמות בני ישראל" שכל יהודי יחדש בהם חדושו. הרמח"ל זצ"ל: אדם נפטר ועלה לשמים. שאלו אותו: "חנכת את בנך?" ענה: "להיות יהודי טוב מתפרגס מוגיע כפוי". שאלוהו שוב: "ומדוע לא שלחת אותו לשיבה?" ענה: "כלום חסרים תלמידי חכמים רבים הלומדים, והוא ירויח לפרנסתו? מה יש?" אמרו לו: "אינך יודע מה עשית, למה גרמת... דע לך שיש שישים פרושים לתורה, כל נפש מישראל והבנתה ודרכה. נכון שישנם תלמידי חכמים רבים, אך אף אחד מהם לא יכול ללמוד בדרכו של בנך ולחדש את חדושו. עכשיו הכל אבוד. הפכת אותו לבעל מלאכה והחדושים שלו נאבדו מהעולם..."

כמו שכתב האלשיך הקדוש זצ"ל על הנאמר "ונות בית תחלק שלל". 'נות בית' - זו התורה הקדושה שהיא מחלקת לכל נפש מישראל את חלקה וחדושיה. מתוך מעין השבוע

”וַיִּדְעוּ כִּי אֲנִי ה' אֱ-לֹהֵיהֶם”

כאשר אדם מאמין שהכל נעשה לטובתו, יכול לעבור את מנת הייסורים בקלות יותר. ובאר הח"ח את הפסוק "רבים מכאובים לרשע והבוטח בה' חסד וסובבנו" במשל. בשנים קדמוניות נהגו רופאים להשתמש בסמי רפואה חריפים לרפוי חלי מעיים. אותם סמים היו מלוחים ומרים, ובליעתם היתה כרוכה בסבל ואי נעימות רבה. בתקופה מאחרת יותר, מצאו דרך להקל על סבלם של החולים, והחלו לעטף את התרופה המרה במעטה דק. בעזרת מעטה זה יכול החולה לבלע את התרופה מבלי שיחוש בטעמה המר והמלוח. כן הדבר בייסורים הבאים על האדם. כאשר הם פוקדים רשע שאינו מאמין בה' ואינו יודע ש'לטובתו הם באים, הוא חש במלא מרירותם ומתלונן הוא על צערו וסבלו, ועליו נאמר: "רבים מכאובים לרשע". אך "הבוטח בה' חסד וסובבנו". כלומר, כאשר מדבר באדם הבוטח בה' ומבין שהייסורים הם בבחינת חסד ה', אזי עצם ההכרה וההבנה הזו מקלה על ייסוריו. ונמצא שהייסורים מסובבים ומקפים בהכרה שיש כאן חסד ה', ושוב אין טעם המרירות מרגש. ה' חפץ חיים

על ידי הצדקה
של בני-אדם,
לתפארתם עליונים
ותחתונים ונמשך שפע
לכל הכרואים.
זהר הקדוש

”ובמזבעות תעשה
לָהֶם לְכָבוֹד
וּלְתִפְאָרֶת”
”בגדים נאים
מכבדים את
הָאָדָם.
תנחומא

”וְכֵן יִזוּ הַזֹּשֵׁן מֵעַל הָאֶפֶד”

הַחֹשֵׁן מְכַפֵּר עַל עוֹת הַדִּין וְהָאֶפֶד מְכַפֵּר עַל עֲבֹדָה זָרָה.
כְּאֲשֶׁר מוֹרָה הָאֶדָם לְעֲצָמוֹ בְּעֶסֶק מְמוֹנֵי מַעֲסָקוֹ הֵתֵר שְׁלֵא כְדִין,
אִין זֶה אֶלָּא מְחַסֵּר אֶמּוּנָה. גַּם כְּאֲשֶׁר מְטָה הַדִּין אֶת הַמְשַׁפֵּט
שְׁלֵא כְדִין, אִין זֶה אֶלָּא מְפַנֵּי שְׁאֲמוּנָתוֹ אִינְהוּ שְׁלֵמָה. אִם אֶמְנָם הָיוּ
מְאֲמִינִים בְּבָרוּר כִּי הַקִּבְלָה קוֹצֵב אֶת פְּרָנְסָתוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְכִי כָל
אֶחָד יִקְבַּל וַיִּפְסֵד אֶת אֲשֶׁר נִגְזַר עָלָיו, לֹא הָיוּ חוֹטְאִים בְּעֵינָיו
מְמוֹן, כִּינֵן שֶׁהָיוּ יוֹדְעִים שְׁלֵא יוֹכְלוּ לְשִׁנוֹת גְּזֵר דִּין שְׁמִים לְטוֹבָה אוֹ
לְרָעָה.

יִצְאָ מִכֶּךָ שְׂיִסוּד חֲטָא עוֹת הַדִּין נְעוּץ בְּחֲטָא הַכְּפִירָה שֶׁהִיא
הַשְׂרָשׁ וְהַסִּיבָה לְעֲבֹדָה זָרָה. רְמִזָּה לָנוּ הַתּוֹרָה כִּי כְּאֲשֶׁר בֵּא
אֶדָם לְבַקֵּשׁ כְּפָרָה עַל שְׁעוֹת אֶת הַדִּין, הָרִי הוּא טְעוֹן כְּפָרָה עַל
אֶמּוּנָתוֹ הַפְּגוּמָה, שֶׁהִיא תְּחִילַת הַדֶּרֶךְ לְעֲבֹדָה זָרָה. אֶדָם כִּזָּה
צָרִיךְ כְּפָרָה עַל שְׁנֵיהֶם כְּאַחַת, שֶׁכֵּן שְׁנֵי הַעוֹנוֹת בְּאִים כְּאֶחָד וְלָכֵן
רְמִזָּה הַתּוֹרָה שְׁאֲסוּר לְהַבְדִּיל אֶת הַחֹשֵׁן מֵהָאֶפֶד.

ה'דרש משה'

כְּשֶׁמִּשְׁכַּח הַמְּקַדֵּשׁ הָיָה אֲסוּר לְנַהֵג בְּקִלּוֹת רֹאשׁ, מְשׁוּם
שֶׁהוּא מוֹשֵׁב לְשִׁכְיָנָה, כִּךְ בְּבֵית הַכְּנֻסֶת, מְקוֹם מְקַדֵּשׁ
מְעִט וּבְזָה שֶׁהָאֶדָם מְדַבֵּר וּמְשׁוֹחַח מְרָאָה שְׁאִין מוֹרָא ה'
חָשׁוּב לְנַגְדוֹ, וְעוֹבֵר עַל הַצִּוּוֹי "מִמְקַדְשֵׁי תִירָאוּ".

יִלְד שְׁטוּבֵר כּוֹס, זֶה מְצוֹי שְׁהַהוֹרִים כּוֹעֲסִים עָלָיו
שֶׁהוּא לֹא זָהִיר, וְכִסְמָה פְּעֻמִּים הַזְהִירוֹ אוֹתוֹ...
אֲבָל כְּשֶׁקוֹרָה שְׁהוֹרָה עוֹבֵר כּוֹס, הוּא לֹא כּוֹעֵס עַל
עֲצָמוֹ כִּךְ כָּלְל...
מְתוֹךְ 'מִתּוֹךְ הָאוֹר'

שְׁנֵי עֵינָיִם, אֵב וּבְנוֹ, הַזְדַּמְנוּ לְבֵית הַכְּנֻסֶת בְּתַעֲנִית
אֶסְתֵּר. פְּנֵה הַבֵּן לְאֲבִיו וּבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ: "אֲבֵא, תֵּן לִי
מְעוֹת אֶחָדוֹת, עַל מְנַת לְקִנּוֹת דְּבָרֵי מְאָכְל, שְׂבָהֵם
נוֹכַל לְשַׁבֵּר אֶת הַצּוּם בְּעֶרְבֵי".

נְעִנָה הָאֵב: "בְּנִי, לְשַׁבֵּר צוּם אֶפְשָׁר גַּם עַל יְדֵי לֶחֶם
יָבֵשׁ. אֶת הַפְּרוּטוֹת הַמְּעֻטוֹת שִׁישׁ לָנוּ כְּדָאֵי לָנוּ
לְשִׁמּוֹר כְּדִי לְקַיֵּם אֶת מִחְצִית הַשְּׁקָל... וּבְלִבְדֵי שִׁיכּוּן
לְאֲבִיו בְּשִׁמִּים"

בְּנִי, אֵל תִּשָּׁב בְּחִבּוּרֹת הָאוּמִרִים גְּנָאֵי מְחַבְרֵיהֶם
וּבְעֵלֵי לְשׁוֹן הַרְע,

כִּי כָל הַדְּבָרִים עוֹלִים וּבִסְפָר נְכַתְבִּים
וְכָל הַעוֹמְדִים שָׁם נְכַתְבִּים בְּחִבּוּרֹת לְשׁוֹן הַרְע

אוֹצֵר הַמְּדַכְּשִׁים

**אָדָם גְּדוֹל הוּא זֶה שְׁפִיו בְּרִשּׁוֹתוֹ,
וְאָדָם קָטָן וּמְבֻזָּה הוּא זֶה שְׁפִיו הַפְּקָרִי.**

מְתוֹךְ תְּפִאֶרֶת שְׁמִשׁוֹן

פִּינַת הַהֲלָכָה

הַרְבַּ דְּבֵי נִיטִים שְׁלִיעִי"א,
רֹאשׁ כּוֹלֵל "פּוֹרֵת יוֹסֵף"

בְּרַכַת פִּירוֹת הָעֶץ וְהָאֲדָמָה

עַל פִּירוֹת וִירְקוֹת וּקְטָנוֹת
שְׂגִידוֹלָם מִן הָאֶרֶץ, מְבֻרָכִים 'בוֹרָא פְּרִי הָאֲדָמָה'. וְעַל
פִּירוֹת שְׂגִידוֹלָם מִן הָעֶץ, מְבֻרָכִים 'בוֹרָא פְּרִי הָעֶץ'.
וּלְפִיכֶךָ:

א. כָּל עֵץ שֶׁעֲנַפָּיו נִשְׂאָרִים גַּם בַּחוּרְף, וּמוֹצִיא אַח"כ עֲלִים
מִן הָעֲנַפִּים, מְבֻרָכִים עַל פִּירוֹתָיו 'בוֹרָא פְּרִי הָעֶץ'. אֲבָל
אִם הָעֲנַפִּים כָּלִים בַּחוּרְף וְנִשְׂאָר רֶק הַשּׁוֹרֵשׁ (כְּכֹן 'בְּנֵיה'), לֹא
נִקְרָא עֵץ, וּמְבֻרָכִים עַל פִּירוֹתָיו 'בוֹרָא פְּרִי הָאֲדָמָה'.

ב. פְּטָרִיוֹת וּכְמַהוֹן (פְּטָרִיוֹת תַּת-קִרְקָעִיּוֹת), אַע"פ שֶׁהֵם גְּדוּלִים בְּאֶרֶץ,
יִנְקָתָם אִינְהוּ מִן הָאֶרֶץ אֲלֵא מִן הָאוֹיֵר וְלָכֵן אִינֵן נִקְרָאִין
פְּרִי הָאֲדָמָה וּמְבֻרָכִים עֲלֵיהֶן 'שֶׁהִכַּל'.

ג. פְּרִי אוֹ יֶרֶק שֶׁהַדֶּרֶךְ לְאֲכֹלוֹ מְבוּשָׁל (כְּכֹן תְּפוּחַ-אֲדָמָה), אִם אֲכָלוּ
חֵי, מְבֻרָךְ עֲלָיו 'שֶׁהִכַּל'. אֲבָל אִם הַדֶּרֶךְ לְאֲכֹלוֹ חֵי וּמְבוּשָׁל
(כְּכֹן עֲבֻנִיָּה), בֵּין אִם אֲכָלוּ חֵי אוֹ מְבוּשָׁל מְבֻרָךְ עֲלָיו כְּבְרַכְתּוֹ

(בוֹרָא פְּרִי הָאֲדָמָה אוֹ 'בוֹרָא פְּרִי הָעֶץ').

ד. פִּירוֹת חֲמוּצִים מְאֹד, כְּגוֹן לִימּוֹן, מְבֻרָכִים עֲלֵיהֶם
'שֶׁהִכַּל', כִּיּוֹן שְׁאִין הַדֶּרֶךְ לְאֲכֹלָם בְּפָנֵי עֲצָמָם.

ה. גְּרֵעִינִים שֶׁל דְּלַעַת אוֹ אֲבִטִיָּה, כִּיּוֹן שֶׁבְּזַמְנֵנוּ מְגַדְלִים
אוֹתָם לְשֵׁם כֶּךָ, מְבֻרָךְ עֲלֵיהֶם 'בוֹרָא פְּרִי הָאֲדָמָה' לְכָל
הַדְּעוֹת.

ו. פִּירוֹת שֶׁעֲשָׂה מֵהֶם מְרַקַּחַת וְחַתִּיכוֹת הַפְּרִי נִיכּוֹרוֹת
(קוֹנְפִּיטוֹרָה), מְבֻרָךְ עֲלֵיהֶם כְּבְרַכַת הַפְּרִי ('בוֹרָא פְּרִי הָאֲדָמָה' אוֹ 'בוֹרָא פְּרִי הָעֶץ').
אֲבָל פִּירוֹת שְׂרִיסקָם בְּאֹפֶן שְׁאִינוֹ נִיכַר כָּלֵל מֵהֶם (רִיבָה),
לְמַנְהַג אֲשַׁכְנֵנוּ מְבֻרָךְ עֲלֵיהֶם 'שֶׁהִכַּל' וּלְמַנְהַג סְפָרַד
מְבֻרָךְ עֲלֵיהֶם כְּבְרַכַת הַפְּרִי ('בוֹרָא פְּרִי הָאֲדָמָה' אוֹ 'בוֹרָא פְּרִי הָעֶץ').

ז. פִּירוֹת שְׂרׁוּב אֲכִילָתָם ע"י רִיסקָה, מְבֻרָכִים עֲלֵיהֶם בְּרַכַת
הַרְאוּיָה לָהֶם ('בוֹרָא פְּרִי הָאֲדָמָה' אוֹ 'בוֹרָא פְּרִי הָעֶץ'), לְכָל הַדְּעוֹת. וְלָכֵן עַל
עוֹגִיוֹת אוֹ מַמְתַקִּים שֶׁעֲשׂוּיִים מְקוֹקוֹס, מְבֻרָכִים 'בוֹרָא פְּרִי
הָעֶץ'. וְעַל חֲטִיפִים הַעֲשׂוּיִים מְגִרִיסֵי תִירַס, כְּגוֹן 'בְּמַבְהָ',
מְבֻרָכִים בּוֹרָא פְּרִי הָאֲדָמָה' (שֶׁהֵם מִן תִּירַס הַמְּיׁוּחָד לְכָר).

”וְאַתָּה הִקְרַב אֵלַיךְ”

אִין יִקְר וְתִהְיֶה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל כְּפִמְלֵאֵי
שֶׁל מַעֲלָה, שְׁכָלֵם מְפָאָרִים וּמְהַלְלִים שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ,
כְּמוֹ בְּזַמַּן שֶׁהַרְחֹקִים מִתְקַרְבִּים לְהַקְרִיבָה.

הַזְהַר הַקְדוּשׁ

”וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֵאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ”

יֵשׁ לְהַזְהֵר כְּשֶׁנִּכְנָסִים לְבֵית אֲתָרֵי שְׁטִיפָה,
לְנַגֵּב אֶת הַנְּעֻלִים יָפָה יָפָה, שְׁלֵא יִהְיוּ סִימְנִים
וְלְכַלּוֹךְ בְּרִצְפָה הַנִּקְיָה, כְּדִי לֹא לְגַרֵם צַעַר
וְעִגְמַת נֶפֶשׁ לְמִי שֶׁטָרַח וְנָקָה. כֵּן מְסַפֵּר עַל
גְּאוּנֵי עוֹלָם שֶׁהָיוּ מְקַפִּידִים עַל זֶה מְאֹד.
בְּנוֹסֵף, כְּשֶׁמְקַפִּיד עַל הַנִּקְיוֹן הוּא מְשַׁבַּח
וּמְתַמֵּיא לְמִי שֶׁנָּקָה וּמְקַיֵּם בְּזֶה מְצוּהַ גְּדוּלָה.

הַנְּהַגוֹת אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל